

Briselē, 18.08.2010
C(2010)5832

**Par Valsts atbalstu N 184/2010 – Latvija
Grozījumi shēmā „N 426/2008 – Shēma centralizētās siltumapgādes sistēmu
efektivitātes paaugstināšanai”**

Godātais kungs!

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija savā 2009. gada 11. februāra lēmumā atzina, ka Latvijas valsts atbalsta shēma centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai (N 426/2008¹) ir saderīga ar Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD)².
- (2) Ar elektronisko paziņojumu, kas Komisijā reģistrēts 2010. gada 15. maijā (SANI 4431), Latvijas iestādes, izmantojot vienkāršoto paziņošanas procedūru, paziņoja par grozījumiem iepriekš minētajā shēmā saskaņā ar Komisijas Regulas Nr. 794/2004³ 4. panta 2. punkta c) apakšpunktu; ar šiem grozījumiem nosaka stingrākus kritērijus apstiprinātās atbalsta shēmas piemērošanai. Tā kā bija nepieciešams noskaidrot dažus neskaidrus jautājumus, lai saprastu grozījumu būtību, 2010. gada 16. jūnijā tika nosūtīts informācijas pieprasījums, un pēc tam Komisija atteicās no vienkāršotās paziņošanas procedūras un atgriezās pie parastās procedūras grozījumu izvērtēšanai (Padomes Regulas Nr. 659/1999⁴ 4. pants). Latvijas iestādes informāciju iesniedza 2010. gada 8. un 20. jūlijā.

¹ OV C 62, 17.3.2009., 12. lpp.

² Sākot ar 2009. gada 1. decembri, EK līguma 87. un 88. pants ir attiecīgi kļuvis par LESD 107. un 108. pantu. Abi noteikumu kopumi būtībā ir identiski. Šajā lēmumā atsauces uz LESD 107. un 108. pantu pēc vajadzības jāsaprot kā atsauces uz attiecīgi EK līguma 87. un 88. pantu.

³ Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai, OV L 140, 30.4.2004., 1.-134. lpp.

⁴ Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai, OV L 83/1, 27.3.1999., 1.-9. lpp.

Aivis RONIS
Ārlietu Ministrs
K.Valdemāra iela 3,
Rīga LV-1395

2. PAŠREIZĒJĀS ATBALSTA SHĒMAS APRAKSTS

- (3) Ar pašreizējo atbalsta shēmu tiešas dotācijas veidā atbalsta ieguldījumu projektus, lai būvētu jaunas sadedzināšanas iekārtas un rajonu siltumapgādes sistēmas, kā arī lai pārbūvētu esošās sadedzināšanas iekārtas un rajonu siltumapgādes sistēmas Latvijas teritorijā⁵. Šī shēma attiecas uz enerģētikas nozares uzņēmumiem, kas sniedz sabiedriskos pakalpojumus un kuriem ir licence siltumenerģijas ražošanai vai pārvadei un sadalei atbilstoši enerģētikas nozarē piemērojamiem noteikumiem.
- (4) Ar šo shēmu ievieš Latvijas darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” 3.5. prioritātes „Vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana” 3.5.2. pasākumu „Enerģētika”. Shēmas ietvaros atbalstu piešķir pēc iestāžu ieskatiem, pamatojoties uz attiecīgo valsts iestāžu lēmumu. Tā kā šo shēmu finansē, izmantojot ES struktūrfondu atbalstu, tai piemēro arī ES Kohēzijas fonda prasības.
- (5) Lai gan atbalsta shēma ir nozares mēroga shēma, to izvērtēja saskaņā ar Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņēm 2007. – 2013. gadam⁶ (turpmāk „RAP”), kuru 10. punktā noteikts, ka dalībvalstij ir pienākums pierādīt, ka nozares pasākums dos ieguldījumu saskaņotās reģionālās attīstības stratēģijas īstenošanā un ka tas neradīs nepieņemamus konkurences kropļojumus. Šī konkrētā shēma dod ieguldījumu reģionālajā attīstībā, jo tā sekmē to mērķu sasniegšanu, kas noteikti Latvijas enerģētikas nozares attīstības pamatnostādņēs. Izveidojot un modernizējot rajonu siltumapgādes sistēmas, tiks izmantotas jaunākās tehnoloģijas, kas ļaus ne tikai palielināt energoapgādes drošību un uzticamību, bet arī samazināt enerģijas zudumus. Tā kā ekonomikas konkurētspējas uzturēšanai un pastiprināšanai ir nepieciešama droša, uzticama un efektīva enerģētikas infrastruktūra, šī atbalsta shēma palīdz uzlabot Latvijas kopējo ekonomisko attīstību, kā arī iedzīvotāju vispārējo labklājību.
- (6) Shēmas attiecināmās izmaksas ir noteiktas saskaņā ar RAP.
- (7) Shēmā noteiktā maksimālā atbalsta intensitāte atbilst atbalsta maksimālajai robežai, kas minēta Latvijai paredzētajā reģionālā atbalsta kartē⁷, kas ir spēkā līdz 2013. gada beigām.
- (8) Atbalstu nepiešķir grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.
- (9) Atbalsta saņēmēju pašu ieguldījums ir vismaz 25 % no attiecināmajām izmaksām, un šis ieguldījums neaptver nekādu atbalstu.
- (10) Atbalstītie ieguldījumi ir jāsaglabā vismaz piecus gadus.
- (11) Shēma ir saskaņā ar atbalsta apvienošanas noteikumiem, kas minēti RAP 4.4. iedaļā.
- (12) Lieli ieguldījumu projekti RAP 4.3. iedaļas nozīmē nevar pretendēt uz atbalstu saskaņā ar shēmu.
- (13) Tiesību aktos ir noteikts, ka atbalsta saņēmēji sāk darbu pie ieguldījumu projekta tikai pēc līguma noslēgšanas par projekta īstenošanu ar sadarbības iestādi. Ja darbs

⁵ Saskaņā ar Latvijas reģionālā atbalsta karti (Valsts atbalsts N 447/2006, OV C 287, 24.11.2006., 26. lpp.) visi Latvijas reģioni 2007.–2013. gadā ir atbalstāmi reģioni atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktam.

⁶ OV C 54, 4.3.2006.

⁷ Valsts atbalsts N 447/2006, skatīt 5. zemsvītras piezīmi.

pie ieguldījumu projekta ir sākts pirms līguma noslēgšanas, visas projekta izmaksas uzskata par neattiecināmām atbalsta saņemšanai saskaņā ar shēmu.

- (14) Pašreizējās shēmas budžeta kopsumma ir LVL 42 320 000 (apmēram EUR 60 200 000), ko pilnība sedz no ES Kohēzijas fonda. Finansējuma maksimālā summa vienam projektam ir LVL 2 999 999 (apmēram EUR 4 300 000). Šajā shēmā ir paredzēta īpaša formula, lai aprēķinātu atbalsta summu, ko var saņemt par atsevišķu projektu, tādējādi nodrošinot, ka atbalsta summa ir ierobežota līdz minimumam, kas nepieciešams ieguldījuma projekta īstenošanai. Tomēr maksimālā atbalsta intensitāte katram projektam, kas ietver tādu sadedzināšanas iekārtu pārbūvi, kurās atjaunojamus energoresursus iepriekš neizmantoja, ir 50 % no bruto dotācijas ekvivalenta (BDE), un visiem citiem projektu veidiem maksimālā atbalsta intensitāte ir 40 % no BDE. Ņemot vērā plānoto projektu veidu un apmēru, šī shēma neradīs nepieņemamus konkurences kropļojumus.
- (15) Shēmas darbība beidzas 2013. gada 31. decembrī.
- (16) Atbalsta pasākuma pamatā esošie tiesību akti ir šādi: darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” 3.5. prioritāte „Vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana”; likums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību (Latvijas Vēstnesis, 22 (3609), 23.2.2007.); Ministru kabineta noteikumi par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.5.2.1. aktivitāti „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”.

3. PAZIŅOTIE SHĒMAS GROZĪJUMI

- (17) Paziņotie grozījumi attiecas uz šādiem elementiem.
 - (a) Saskaņā ar grozīto shēmu finansējumu piešķirs, lai pārbūvētu un būvētu sadedzināšanas iekārtas, kurās uzstādītā jauda pārsniedz 3 MW. Šo prasību nepiemēro, ja projekta iesniedzējam pieder, viņš nomā vai ir nodota koncesijā vismaz viena vietējos tiesību aktos noteikta videi draudzīga iekārta un ja projekta rezultātā tiks palielināta sadedzināšanas iekārtas energoefektivitāte ar nosacījumu, ka šī iekārta pirms jaunā ieguldījuma projekta īstenošanas izmantoja atjaunojamus energoresursus. Sākotnējā shēmā uz potenciālajiem saņēmējiem šāds ierobežojums neattiecās. Latvijas iestādes uzskata, ka šāds grozījums ir nepieciešams, jo tās plāno izveidot sistēmu, kurā būs skaidri nodalīti projekti, kurus finansēs saskaņā ar šo shēmu, un projekti, kurus varētu finansēt saskaņā ar citām shēmām⁸.
 - (b) Saskaņā ar grozīto shēmu finansējumu nepiešķirs par iekārtām, kas ražo siltumenerģiju, izmantojot biogāzi. Šis grozījums tika uzskatīts par nepieciešamu, lai nodalītu projektus, kurus finansē saskaņā ar šo shēmu, un projektus, kurus varētu finansēt saskaņā ar citām shēmām⁹.
 - (c) Saskaņā ar pašreizējo shēmu darbs pie projekta nevarēja sākties, pirms nebija noslēgts līgums ar saņēmēju. Pretējā gadījumā visas projekta izmaksas kļūtu par neattiecināmām atbalsta saņemšanai. Saskaņā ar grozīto shēmu saņēmēji

⁸ Saskaņā ar 9. pantu Vispārējā grupu atbrīvojuma Regulā Nr. 800/2008 Latvijas iestādes nosūtīja informācijas apkopojumu par Valsts atbalsta shēmu X 233/2010-Atklātais konkurss „Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinošu tehnoloģiju attīstīšana, kas tika publicēts OV C 170, 29.6.2010.

⁹ Lēmums par valsts atbalstu N 351/2008 — Enerģijas ražošana no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas, publicēts OV C 106, 8.5.2009.

varēs sākt darbu pie projekta vienīgi pēc tam, kad pārvaldes iestāde būs oficiāli apstiprinājusi projektu.

- (d) Finansējuma minimālā summa vienam projektam tiks palielināta no LVL 50 000 līdz LVL 106 000 (apmēram EUR 150 000¹⁰), ja ieguldījums netiks veikts noteiktos ģeogrāfiskos apgabalos (piemēram, mazapdzīvotos apgabalos).
- (e) Saskaņā ar pašreizējo shēmu viens saņēmējs var saņemt finansējumu, lai palielinātu tikai vienas sadedzināšanas iekārtas efektivitāti. Pēc grozījumu ieviešanas nebūs nekādu ierobežojumu attiecībā uz sadedzināšanas iekārtu skaitu, kuru efektivitāti var palielināt viena projekta ietvaros. Atbilstoši Latvijas iestāžu sniegtajai informācijai šīs izmaiņas ir nepieciešamas, jo daudzos gadījumos siltumapgādes sistēma ietver vairāk nekā vienu sadedzināšanas iekārtu un siltumapgādes sistēmas efektivitāti var izdevīgāk palielināt, ja vienas siltumapgādes sistēmas visas iekārtas modernizē vienlaicīgi.
- (f) Finansējuma maksimālā summa vienam projektam tiks palielināta no LVL 2 999 999 (apmēram EUR 4 300 000)¹¹ līdz LVL 6 000 000 (apmēram EUR 8 480 000¹²). Latvijas iestādes uzskata, ka šis palielinājums ir nepieciešams, ņemot vērā faktu, ka pēc grozījumu ieviešanas viena projekta ietvaros varēs palielināt vairāku sadedzināšanas iekārtu, nevis tikai vienas iekārtas efektivitāti, kas nozīmē lielākas izmaksas.
- (g) Tiks svītrotā formula, ko izmanto, lai aprēķinātu atbalsta summu, ko var saņemt par atsevišķu projektu. Latvijas iestādes ir norādījušas, ka šī formula, kas parasti ir nepieciešama saskaņā ar regulu¹³ par Eiropas struktūrfondiem, nav piemērojama projektiem, uz kuriem attiecas valsts atbalsta noteikumi¹⁴.
- (h) Visbeidzot, tiks veiktas tīri tehniskas izmaiņas, piemēram, nomainīts vienas projektu izvērtēšanā iesaistītās iestādes nosaukums. Turklāt Latvijas iestādes vēlas vienkāršākā valodā izskaidrot atbalsta apvienošanas noteikumus.

4. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

- (18) Kā Komisija konstatēja savā sākotnējā lēmumā, uz atbalstu attiecas LESD 107. panta 1. punkta noteikumi.
- (19) Paziņojot par grozījumiem, Latvijas iestādes ir izpildījušas savu pienākumu saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu.
- (20) Komisija novērtēja sākotnējo paziņojumu, balstoties uz RAP, un apstiprināja to, pamatojoties uz savā sākotnējā lēmumā iekļauto novērtējumu.

¹⁰ Maiņas kurss 2010. gada 15. maijā, kad tika saņemts paziņojums par grozījumiem, bija EUR 1 = LVL 0,7074 (OV C 26, 18.5.2010., 4. lpp.).

¹¹ Sākotnējā lēmumā izmantotais maiņas kurss bija EUR 1 = LVL 0,7035 (OV C 219, 28.8.2008., 4. lpp.).

¹² Maiņas kurss 2010. gada 15. maijā, skatīt 8. zemspējas piezīmi.

¹³ Padomes 1999. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 1083/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/2006, 55. panta 2. punkts, OV L 210, 31. 7. 2006., 25. lpp.

¹⁴ Turpat skatīt 55. panta 6. punktu.

- (21) Komisija norāda, ka Latvijas iestādes ir apstiprinājušas, ka, izņemot iepriekš aprakstītās izmaiņas, visi citi atbalsta shēmas nosacījumi paliek nemainīgi.
- (22) Komisija uzskata, ka ierosinātie shēmas grozījumi nemainīs labvēlīgo atzinumu, kas tika sniegts tās iepriekšējā lēmumā, šādu iemeslu dēļ.
- (a) Ar izmaiņām, kas aprakstītas 17. punkta a) un b) apakšpunktā, noteica stingrākus atbilstības kritērijus. Tomēr šī shēma aizvien ir saskaņā ar RAP, jo potenciālo saņēmēju skaits joprojām nebūs lielāks pa 50 un shēmas budžeta kopsumma netiks palielināta. Turklāt tie saņēmēji, kas pēc grozījumu izdarīšanas N 436/2008, neatbilst atbalsta saņemšanas nosacījumiem, varētu atbilst atbalsta saņemšanas nosacījumiem saskaņā ar X 233/2008 un N 351/2008¹⁵.
- (b) Grozījumi, kas aprakstīti 17. punkta c) apakšpunktā un kas attiecas uz jautājumu par stimulējošu ietekmi, nemaina shēmas novērtējumu, jo arī grozītie noteikumi atbilst RAP 38. punkta nosacījumam (t.i., piešķirēja iestāde pirms darbu sākšanas rakstiski apliecina, ka projekts principā atbilst atbalsta shēmā noteiktajiem atbilstīguma nosacījumiem).
- (c) Grozījumi, kas aprakstīti 17. punkta d), f), g) un e) apakšpunktā, t.i., projekta finansējuma minimālās un maksimālās summas palielināšana, projekta minimālās atbalsta summas aprēķināšanai paredzētās formulas svītrosana, kā arī izmaiņas atsevišķa projekta darbības apjomā, nemaina shēmas novērtējumu. Komisija uzskata, ka Latvijas argumenti par izmaiņu nepieciešamību ir pamatoti. Projekta atbalsta summas ierobežošana, kā arī apliecinājums, ka tiks ievērots piemērojamā reģionālā atbalsta maksimālais apjoms¹⁶, nodrošina, ka arī turpmāk tiks ierobežoti konkurences kropļojumi, kā tas noteikts RAP 10. punktā.

5. SECINĀJUMS

- (23) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka ierosinātie grozījumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, jo tie atbilst reģionālā atbalsta pamatnostādņem.

6. LĒMUMS

- (24) Komisija attiecīgi ir nolēmusi, ka paziņotie grozījumi shēmā N 426/2008 – „Shēma centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” – atbilst LESD noteiktajiem atbilstības kritērijiem saskaņā ar 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu.
- (25) Komisija Latvijas iestādēm atgādina, ka būs jāievēro ziņošanas nosacījumi, kas aprakstīti Komisijas Regulā (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma¹⁷ 93. panta piemērošanai.

¹⁵ Skatīt 8. un 9. zemsvītras piezīmi.

¹⁶ Skatīt 5. zemsvītras piezīmi un 14. punktu, t.i., noteikumu, ka attiecībā uz tādu sadedzināšanas iekārtu pārbūvi, kurās atjaunojamus energoresursus iepriekš neizmantoja, joprojām piemēros 50 % no BDE un attiecībā uz visiem citiem projektiem – 40 % no BDE.

¹⁷ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.

- (26) Komisija atzīmē, ka Latvijas iestādes ir apstiprinājušas, ka paziņojumā nav iekļauta konfidenciāla informācija, un ka tās ir piekritušas pilna teksta publicēšanai šādā tīmekļa vietnē:
http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/state_aids_texts_lv.htm

Ar cieņu

Komisijas vārdā –

Olli REHN
Komisijas loceklis